

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoE/112/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2208204327
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2208204327.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v exekučnej veci v prospech oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Advocate, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, proti povinnému: N. Y., nar. X.X.XXXX, adresa W. Z., G. Y. XXXX/XX, pre vymoženie 882,96 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, vykonávanej súdnym exekútorom: JUDr. Rudolf Krutý, PhD., so sídlom, Bratislava, Záhradnícka 62, pod sp. zn. EX 2199/08, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 23.4.2013 č.k. 11Er/357/2008-58 a o návrhoch oprávneného na prerušenie konania, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd návrhy oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a** .
- II. Odvolanie oprávneného proti výroku o zamietnutí návrhu oprávneného na prerušenie konania **o d m i e t a** .
- III. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zastavení exekúcie **p o t v r d z u j e** .
- IV. Povinnému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, druhou výrokovou vetou exekúciu zastavil a treťou výrokovou vetou vyslovil, že o trovách exekúcie rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 41 ods. 2 písm. d), § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017, § 31 ods. 2, 3, § 40 ods. 1, § 45 ods. 1, 2, 3 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 1 ods. 3, § 2 ods. 1 písm. a), b), g), § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, ods. 4, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ako i ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 8884/07 zo dňa 28.11.2007. Vymáhaný nárok vznikol zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi účastníkmi dňa 15.6.2007, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky, obsahujúce v bode 17 rozhodcovskú doložku. Právny vzťah medzi účastníkmi úverovej zmluvy posúdil súd prvej inštancie ako spotrebiteľský, preto z úradnej povinnosti skúmal prijateľnosť zmluvnej podmienky, rozhodcovskej doložky, ktorá mala založiť legitimitu pre predložený exekučný titul. Dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, pričom túto rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým všeobecným úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Na základe uvedeného

exekučný titul v danej veci nemá náležitosti exekučného titulu. Pretože ust. § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní ukladá povinnosť zastaviť exekučné konanie, ktoré sa začalo na základe takéhoto rozhodcovského rozsudku. Návrhy oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP zamietol, nakoľko dospel k záveru, že prerušenie konania a predloženie oprávneným navrhovaných prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ nie je dôvodné.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v celom jeho rozsahu podal odvolanie oprávnený a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo aby odvolací súd konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku prerušil a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil nasledovné prejudiciálne otázky:

1. Má sa ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov?

2. V prípade zápornej odpovede Súdnemu dvoru na prvú otázku, je možné ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje uzatvorenie takej rozhodcovskej doložky, ktorá ustanovuje, že „všetky spory vzniknuté zo zmluvy (vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie) budú riešené a) pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe zákona a voči jeho rozhodnutiu možno podať žalobu o zrušenie všeobecnému súdu podľa zákona, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde s tým, že ak ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej doložky, čo však neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu?

3. Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv a EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujú vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?“

3. Oprávnený v odvolaní namietal, že tým, že prvoinštančný súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania, odňal mu ako účastníkovi svojím postupom možnosť konať pred súdom, keď nerešpektoval právo účastníka na to, aby jeho právna vec bola vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu súčasťou ktorého po vstupe Slovenskej republiky do EÚ je aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke. V tomto ohľade súd tiež vec nesprávne právne posúdil a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Súd mal primárne rozhodovať o podaní prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskych spoločností, aby tak zabezpečil rozhodovanie podľa správneho právneho základu. Učiniť tak mal samostatným uznesením. Ak súd spojil toto rozhodnutie s rozhodnutím prerušenia konania, nepostupoval správne. Uznesenie je vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania arbitrárne, svojvoľné a tým zasahujúce do základného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd oprávneným prednesenú podstatnú argumentáciu odôvodňujúcu nutnosť prerušenia konania za účelom uskutočnenia postupu podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ právne neposúdil. Prejudiciálnu otázku pritom môže podať ktorýkoľvek súdny orgán členského štátu v ktoromkoľvek štádiu konania, ktoré pred ním prebieha a bez ohľadu na povahu súdneho rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Oprávnený má za to, že jeho požiadavka na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ je legitímna a súd sa ňou musí riadne zaoberať a právne ju posúdiť na základe komplexného zhodnotenia celej právnej argumentácie oprávneného.

4. V ďalšom oprávnený argumentoval, že súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, rozhodol nad rámec zverenej právomoci, na súd sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/, e/, f) OSP). Odvolateľ poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoE/44/2012 zo dňa 24.5.2012. Dôvodil, že ak exekučný súd už vydal poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie, nie je možné, aby v následných procesných fázach

exekúcie posudzovať neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a na takéto posúdenie viazal jej zastavenie. Namietal, že súd neumožnil účastníkom exekučného konania viesť kontradiktórne konanie, v ktorom by mohli uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým a právnym otázkam, v súvislosti s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky, čím došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. Oprávnený nemal možnosť predniesť svoju argumentáciu a vyjadriť sa k argumentácii povinného, exekučné konanie je tak poznačené závažnými procesnými nedostatkami. Pokiaľ exekučný súd založil svoje rozhodnutie na aplikácii smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, musela byť táto aplikácia založená na správnej interpretácii, ktorá neodporuje interpretácii uskutočnenej Súdny dvorom EÚ. Poukazoval na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 140/200 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-472/11 Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai, Viktória Csipai, z ktorého vyplýva, že zásada kontradiktórnosti všeobecne zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý v rámci preskúmania ex offo konštatoval nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel stanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy. Oprávnený tvrdil, že exekučný súd nezohľadnil pri aplikácii smernice 93/13/EHS svoju povinnosť upozorniť účastníkov exekučného konania na neprijateľnú podmienku a dať im tak možnosť vyjadriť sa k nej, rovnako dať možnosť oprávnenému vyjadriť sa k prípadnému stanovisku povinného. Exekučný súd sa mal obrátiť na Súdny dvor EÚ vo veci výkladu čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS, či rozhodcovská doložka, podľa ktorej spotrebiteľ musí riešiť spory s dodávateľom, ak tak navrhne dodávateľ, v rozhodcovskom konaní, je podľa § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r) OZ neprijateľnou podmienkou, pretože vzhľadom na judikatúru Spolkového súdneho dvora v Nemecku a Ústavného súdu Českej republiky, by nemohol dodržať jednu z podmienok acte clair, že výklad a správna aplikácia čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS musia byť úplne zjavné. V tomto smere poukázal na rozsudky Spolkového súdneho dvora z 13.1.2005, III ZR 265/3 a zo dňa 19.5.2011, III ZR 16/11 a rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky: uznesenie z 11.10.2012, sp. zn. IV. ÚS 1281/12; uznesenie z 5.10.2011, sp. zn. II. ÚS 3057/10; a dôvodil, že súdy týchto členských krajín EÚ pristupujú k výkladu článku 3 ods. 1 smernice zásadne odlišne, ako pristupuje k tejto problematike exekučný súd. Navyše exekučný súd nemôže vylúčiť aplikáciu dotknutej podmienky, ak spotrebiteľ potom, čo je súdom upozornený, nemá zámer dovolávať sa nekalého a nezáväzného charakteru podmienky. V danom prípade však súd vôbec nekládol spotrebiteľovi otázku, či zamýšľa uplatniť neprijateľnosť podmienky, napriek tomu ju aplikovať, čím porušil záväznú interpretáciu súdneho dvora EÚ a smernicu Rady 93/13/EHS. Vnútroštátny súd musí informovať spotrebiteľa a požiadať ho o uplatnenie neprijateľnosti- ide totiž o všeobecné kritérium výkladu neprijateľnej podmienky určené Súdny dvorom EÚ. Ak súd nehodlá akceptovať túto argumentáciu, oprávnený navrhuje, aby konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku prerušil a Súdny dvor EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálnu otázku v znení: „Má sa tvrdenie o tom, že sa od vnútroštátneho súdu nevyžaduje vylúčenie možnosti aplikovateľnosti niektorej neprijateľnej podmienky po tom, čo spotrebiteľ nedal najavo, že zamýšľa uplatniť jej neprijateľnosť, vykladať tak, že takáto podmienka sa aplikuje len vtedy, ak spotrebiteľ výslovne odporoval jej neaplikácii, alebo aj tak, že takáto podmienka sa aplikuje aj vtedy, ak spotrebiteľ neoznámil súdu, že zamýšľa uplatniť jej neprijateľnosť po tom, čo mu súd oznámil, že posúdil podmienku ako možne neprijateľnú?“

5. Ďalej oprávnený v odvolaní poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.11.2012, sp. zn. 18CoE/641/2011, v zmysle ktorého skúmanie materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, ktorým je rozhodcovské rozhodnutie má svoje limity, ktorými sú jednak limity preskúmania rozhodcovského rozsudku vyplývajúce z ustanovení § 40 ods. 1 písm. a) a b) ZORK a tiež predmetom skúmania môže byť len plnenie vyplývajúce z rozhodcovského rozhodnutia, teda nie okolnosti, ktoré predchádzali vydaniu exekučného titulu. Podľa oprávneného súd prvej inštancie prekročil svoju právomoc, keď sa na základe ustanovenia § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní zaoberal komplexným skúmaním exekučného titulu napriek tomu, že ako exekučný súd nemá legitimitu opätovne rozhodovať vo veci, pričom výsledkom jeho postupu, je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa. Navyše exekučný súd takto postupoval potom, čo už raz súlad exekučného titulu so zákonom podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmal. Exekučný súd je v prieskume rozhodnutia rozhodcovského súdu limitovaný ustanovením § 40 a § 43 Zákona o rozhodcovskom konaní a nie je súdom v zmysle ustanovenia § 40 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní, nekoná o zrušení tuzemského rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Všeobecný súd sa môže zaoberať meritórnym rozhodovaním o veci, na ktorý by bol príslušný rozhodcovský súd len vtedy, ak dôjde k splneniu formálnych a materiálnych podmienok ustanovenia § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní a nemôže

rozširovať svoje rozhodovacie oprávnenia smerujúce k zamedzeniu účinkov rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní. V prípade, že účastník nevyužil možnosť svojej ochrany podľa ustanovenia § 40 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní, takúto ochranu nie je možné poskytnúť dodatočne prostredníctvom kontroly rozhodcovského rozhodnutia exekučným súdom. Extenzívna interpretácia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, tak ako ju v danej veci uskutočnil exekučný súd, je v rozpore s ústavným právom veriteľa na súdnu ochranu a právom na spravodlivý súdny proces, ako aj v rozpore so zásadou legality, princípom ochrany legitímneho očakávania a princípom právnej istoty. Ustanovenie § 41 Zákona o rozhodcovskom konaní upravuje lehotu, v ktorej účastník konania môže podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, čím sa má zabezpečiť právna istota, že po uplynutí lehoty sa nebude zasahovať do práv a povinností založených rozhodnutiami rozhodcovských súdov. Exekučný súd nemôže kedykoľvek bez časového obmedzenia vstupovať do právnych vzťahov založených rozhodcovským rozsudkom, pretože je to v rozpore s princípom právnej istoty a ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok, ktorý tvorí neodmysliteľnú súčasť princípov právneho štátu zaručených čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Márnym uplynutím lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je rozhodnutie rozhodcovského súdu právoplatné. Revíziu rozhodcovského rozsudku možno dosiahnuť len postupom podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, v rámci konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ustanovenie § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vylučuje právomoc všeobecného súdu, ak právomoc na prejednanie a rozhodovanie sporu prislúcha inému orgánu. Ak teda dlžník, nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nie je možné zvrátiť rozhodnutie rozhodcovského súdu v konaní pred exekučným súdom. Právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu a exekučný súd je ním viazaný. Ani v rámci posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku rozhodcovského súdu. Oprávnený preto žiadal, aby odvolací súd podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade ustanovenia § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR, nakoľko opakované uskutočnenie revízneho postupu podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, bez akejkoľvek časovej limitácie, je podľa neho v rozpore s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok. Rozhodnutie súdu je nesprávne tiež preto, lebo v danom prípade nebol podaný návrh na začatie konania, hoci bol potrebný. Exekučný súd totiž aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní tak, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy vtedy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky v zmysle ust. § 45 ods. 1 písm. b) alebo c) Zákona o rozhodcovskom konaní. Exekučný súd môže pristúpiť k zastaveniu exekučného konania na podklade rozhodnutia rozhodcovského súdu len na návrh účastníka konania, pričom je limitovaný ustanovením § 40 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní a musí rozlíšiť svoju právomoc od právomoci všeobecného súdu konajúceho o zrušení rozsudku rozhodcovského súdu. Prvoinštančný súd svojím postupom odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom, pretože pri revízii rozhodcovského rozsudku konal mimo rámec zverenej právomoci a ignoroval procesné zásady súdneho konania v právnom štáte spojené s exekučnou vecou. Porušil princíp legality, pretože nebol oprávnený začať konanie z úradnej moci, porušil rovnosť účastníkov konania, právo na spravodlivý súdny proces a dvojinštančnosť súdneho konania. Zaobchádzal odlišne s povinným na jednej strane a s oprávneným na strane druhej, v rozpore s čl. 12 ods. 2 Ústavy SR a čl. 14 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odlišné zaobchádzanie s oprávneným nemožno ospravedlniť jeho postavením ako obchodnej spoločnosti podnikajúcej v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. Postupom exekučného súdu bola porušená zásada rovnosti zbraní, zásada kontradiktórneho súdneho konania a právo na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Exekučný súd neaplikoval na zistený skutkový stav relevantnú právnu normu - ustanovenie § 40 a § 43 Zákona o rozhodcovskom konaní a aplikované právne normy - ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, interpretoval ústavne nesúladným spôsobom. Oprávnený nebol informovaný, že exekučný súd vedie konanie v ktorom opätovne rozhoduje o jeho právach, nemal možnosť reagovať na tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu, nemal možnosť vyjadriť sa k nim a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich argumentov a tvrdení, čím bola porušená zásada kontradiktórnosti súdneho procesu. Rozhodnutím exekučného súdu ďalej bola porušená zásada dvojinštančnosti konania, pretože v konaní podľa § 40 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní, je proti rozhodnutiu všeobecného súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku prípustné odvolanie. Súd prvej inštancie vzhľadom na ust. § 58 ods. 2 Exekučného poriadku, porušil právo oprávneného na súdnu ochranu a právo na spravodlivý súdny

proces, pretože nevytýčil vo veci ústne pojednávanie, hoci tak podľa zákona povinný urobiť a hoci bolo v danom prípade potrebné pre objasnenie veci nariadiť pojednávanie.

6. Prvoinštančný súd tiež nedostatočne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal náležité dokazovanie pre záver, že rozhodcovské konanie je pre povinného - spotrebiteľa značne nevýhodné, resp. že doložka o riešení veci pred rozhodcovským súdom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože revízna právomoc exekučného súdu je obmedzená ustanovením § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať má pre účastníkov rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok. Exekučný súd si však podľa ľubovôle okruh prieskumu exekučného titulu rozšíril aj na otázky, ktoré nie je oprávnený v exekučnom konaní riešiť, keď skúmal dodržiavanie ustanovení o ochrane práv spotrebiteľa, skúmal platnosť rozhodcovskej zmluvy, skúmal, či sa rozhodcovská zmluva vzťahovala aj na vec, ktorá bola rozhodcovským súdom prejednávaná. Exekučný súd nebol oprávnený skúmať, či je rozhodcovská doložka v súlade s dobrými mravmi, ale len to, či plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom je v súlade s dobrými mravmi. Záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky je nesprávny. Dojednaná rozhodcovská doložka nestanovuje (ako predpokladá § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka), že spory s dodávateľom budú riešené výlučne v rozhodcovskom konaní, pretože účastníci majú možnosť voľby, či sa obrátia na rozhodcovský alebo riadny súd. Skutočnosť, že v prejednáwanej veci si povinnosť nespĺnil spotrebiteľ, ale žalobcom bol dodávateľ, nemôže byť na ťarchu osoby, ktorá vo vzťahu nie je spotrebiteľom. Nejde ani o neprijateľnú podmienku podľa všeobecného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože konanie rozhodcovského súdu nie je pre spotrebiteľa nevýhodné, nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Prvostupňový súd nesprávne posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Oprávnený totiž poskytuje klientom peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a účastníci si aj v bode 19. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dohodli, že podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka sa všetky právne vzťahy medzi nimi budú spravovať Obchodným zákonníkom. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka nepatrí ročná percentuálna miera nákladov. Oprávnený poskytuje svojim klientom peňažné prostriedky síce dočasne, ale nie formou odloženej platby, ale vo forme splátok. Vzhľadom na charakter podnikateľskej činnosti oprávneného, nie je možné, aby poskytoval úvery na základe zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko činnosť oprávneného nepatrí do pôsobnosti tohto zákona. Súd prvej inštancie mal ďalej v zmysle odvolania oprávneného vo svojom rozhodnutí nesprávne posúdiť neprimeranosť úrokov z omeškania, poplatku za poskytnutie úveru a poplatku za zaslanie upomienok. Dôvodil, že exekučný súd nie je oprávnený vykonať prieskum rozhodcovského konania podľa ust. § 45 ods. 1 písm. a) ZORK, teda podľa dôvodov uvedených v osobitnom predpise, ktorým v zmysle poznámky pod čiarou č. 17 je § 268 Občianskeho súdneho poriadku, § 57 Exekučného poriadku. Poukazoval na to, že ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g), resp. ust. § 57 ods. 2 alebo § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a ust. § 45 ods. 2 ZORK si vzájomne odporujú, v zmysle zásady lex posterior derogat legi priori. Keďže neskoršou právnou úpravou sú ustanovenia ZORK, majú sa aplikovať tie, exekúciu teda nemožno zastaviť podľa § 57 Exekučného poriadku. Navyše exekúcia bola začatá zákonným spôsobom, na základe vykonateľného a platného exekučného titulu, ktorý naďalej existuje a zostáva platným, právoplatným a vykonateľným. Súd exekútorovi vydal poverenie na vykonanie exekúcie, pričom nenastali žiadne nové právne ani skutkové okolnosti, ktoré by mali viesť k zmene postoja súdu.

7. K podanému návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku uviedol, že právny základ danej veci a jeho interpretácia Súdnym dvorom EÚ a všeobecným súdom má viacero nejasností. Dôvodil, že podľa jeho názoru smernica Rady 93/13/EHS nebráni riešeniu sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní. Poukazoval na to, že slovenské znenie smernice Rady 93/13/EHS je v ustanovení písm. q) ods. 1 jej prílohy nesprávne v časti „najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou.“ Kým podľa slovenskej verzie smernice sa zdá, ako keby sa atribút neupravenosti právnymi predpismi vzťahoval k sporom, podľa ostatných jazykových verzií, sa atribút neupravenosti právnymi predpismi týka rozhodcovského konania. To znamená, že spotrebiteľská zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi a kde rozhodcovia pravdepodobne nie sú povinní aplikovať príslušné hmotné právo. To však nie je prípad rozhodcovského konania podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ktoré je upravené právnymi predpismi a rozhoduje sa v ňom podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Pokiaľ je výklad

ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou. Prvoinštančný súd sa nijako nevyporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezodôvodnil, prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere. Preto je potrebné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ Súdny dvor EÚ. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, platí pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, t. j. súdom proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok. Zásadne však platí, že prejudiciálnu otázku môže podať ktorýkoľvek súdny orgán členského štátu v ktoromkoľvek štádiu konania, ktoré pred ním prebieha a bez ohľadu na povahu súdneho rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Súdnemu dvoru EÚ by mala byť daná možnosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov zo spotrebiteľských zmlúv, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únieového práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi SR. Oprávnený trval na legitímite predloženého exekučného titulu a žiadal, aby na základe uvedených argumentov odvolací súd konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku prerušil a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil vyššie uvedené prejudiciálne otázky.

8. Povinný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu oprávneného sa písomne nevyjadril.

9. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP. Keďže ale odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 CSP).

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z.z. účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania účinného zák. č. 99/1963 Z.z. Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou - účastníkom (§ 37 ods. 1 EP v znení účinnom do 31.3.2017), v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), v časti výroku, ktorým bol návrh na prerušenie konania zamietnutý proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 ods. 3 písm. o/ OSP) a v časti výroku, ktorým súd exekúciu zastavil, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 57 ods. 2 EP v znení účinnom do 31.3.2017), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/, e/, f/ OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na príp. vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je v časti v ktorej smeruje proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania neprípustné, preto je ho potrebné podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť a vo zvyšnej časti odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vo výroku o zastavení exekúcie vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

11. Podľa ustanovenia § 202 ods. 3 písm. o) OSP v znení účinnom v čase vydania napadnutého uznesenia, odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa zamietol návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP.

12. Pretože prvoinštančný súd prvou výrokovou vetou, napadnutou odvolaním oprávneného, zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania, a to práve s poukazom na ust. § 109 ods. 1 písm. c) OSP, odvolaciemu súdu nezostávalo iné, ako odvolanie v tejto časti ako neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť.

13. Vo zvyšnej časti odvolania odvolací súd v prvom rade skúmal, či súd bol oprávnený zaoberať sa neprijateľnosťou zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky, keďže vo veci už vydal poverenie, čím uznal exekučný titul za súladný so zákonom.

14. Podľa § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

15. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

16. Podľa § 9a ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie.

17. V zmysle § 44 ods. 2 EP v znení účinnom do 31.5.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

18. V zmysle § 44 ods. 1 ZORK, tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov. Takýmto predpisom je Exekučný poriadok.

19. V zmysle § 35 ZORK doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

20. V zmysle § 45 ods. 1 písm. c) ZORK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia súd výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie zastaví aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c). V zmysle ods. 3 tohto ustanovenia proti rozhodnutiu súdu podľa ods. 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

21. Účinky právoplatného rozsudku v občianskom súdnom konaní nie sú upravené. Teória však rozoznáva dvojité účinky právoplatnosti tzv. formálne a materiálne. Formálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že rozhodnutie už nie je preskúmateľné riadnymi opravnými prostriedkami, teda že riadne opravné prostriedky už nemajú odkladný (suspenzívny účinok). Materiálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že medzi účastníkmi, sa nastolil kvalitatívne nový právny vzťah v podobe judikovaného nároku, o ktorom nemožno znovu konať a ktorý je záväzný pre účastníkov a voči všetkým orgánom.

22. Kým formálna právoplatnosť je vždy bezvýnimčná, teda rozhodnutie buď je alebo nie je napadnuteľné riadnymi opravnými prostriedkami, materiálne právoplatnosť sa vyznačuje omnoho väčšou flexibilitou. V právnom poriadku tak existujú rozhodnutia, ktoré síce sú v zásade materiálne právoplatné, ale pre určité okruhy právnych vzťahov sa na ne hľadí akoby materiálne právoplatné neboli. Napríklad v § 7 Trestného poriadku, v § 21 ods. 2 Zákona o rodine alebo v § 193 CSP. Uvedené normy svedčia o tom, že materiálne právoplatnosť rozhodnutí nie je bezvýnimčná, ale z vážnych dôvodov existujú z nej výnimky. Určenie týchto dôvodov a rozsahu, v akom sa na účinky materiálnej právoplatnosti

nemá prihliadať, patrí zákonu, teda zákonodarcovi a súdu nepatrí skúmať vhodnosť či nevhodnosť zákonodarcom zvoleného riešenia pokiaľ nie je v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi alebo medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené v súlade so zákonom (čl. 125 ods. 1 písm. a/ a čl. 144 ods. 1 Ústavy SR).

23. Osobitnú výnimku účinkov materiálnej právoplatnosti možno vyvodiť teleologickou redukciou ust. § 226 až 230 CSP vo vzťahu k mimoriadnym opravným prostriedkom. Zákon totiž výslovne nerieši viazanosť súdu rozhodujúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku proti právoplatnému rozhodnutiu týmto právoplatným rozhodnutím. Ak by sa však ust. § 226 až 230 CSP v týchto prípadoch aplikovalo doslovne, potom by bolo prakticky vylúčené akékoľvek preskúmanie právoplatných rozhodnutí mimoriadnymi opravnými prostriedkami. Takýto výklad by priamo znemožnil uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov a tým by vylúčil použitie ustanovení o dovolaní alebo o obnove konania v občianskom súdnom konaní. Takéto dôsledky by ale viedli k zjavnej absurdite.

24. Vzhľadom na už cit. ust. 35 ZORK sa vyššie uvedený výklad v plnom rozsahu vzťahuje aj na rozhodcovský rozsudok, ktorý nadobudol účinky právoplatného rozsudku súdu. I z účinkov materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku tak existujú výnimky, rovnako ako z účinkov materiálnej právoplatnosti súdnych rozhodnutí. Typickým prejavom takejto výnimky je ust. § 40 ZORK o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ by totiž bolo ust. § 35 ZORK vykladané doslovne, potom by súd v konaní o tejto žalobe nemohol rozhodcovský rozsudok vôbec preskúmať, pretože by ním bol v zmysle § 35 ZORK v spojení s § 226 až 230 CSP viazaný. Takýto výklad by však bol zjavne proti zreteľne vyjadrenej vôli zákonodarcu, ktorý v § 40 ZORK zakotvil oprávnenie súdu takýto rozhodcovský rozsudok preskúmať v uvedenom rozsahu. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné i ust. § 35 ZORK v spojení s § 226 až 230 CSP redukovať tak, že účinkami materiálnej právoplatnosti doručeného rozhodcovského rozsudku nie je viazaný súd, ktorý tento rozhodcovský rozsudok preskúmava na základe žaloby podľa § 40 ZORK.

25. Vo vyššie uvedenom zmysle treba vykladať aj ust. cit. § 45 ZORK. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu. V zmysle vyššie uvedených výkladov účinkov materiálnej právoplatnosti by však toto ustanovenie úplne stratilo svoj význam, ktorý mu dal zákonodarca zreteľným vyjadrením v jeho texte a to umožniť exekučnému súdu odmietnuť exekučnú právnu ochranu nároku priznanému rozhodcovským rozsudkom, ktorý vykazuje niektorú z väd uvedených v § 45 ZORK. Účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 ZORK je tak potrebné na účely § 45 ZORK vylúčiť vo vzťahu k exekučnému titulu. Exekučný súd je teda pri postupe podľa § 45 ZORK oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, ako by materiálne právoplatný nebol - nie je ním teda viazaný v zmysle § 226 až 230 CSP a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 ZORK, aj čo do jeho materiálnej správnosti. Môže teda skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 57 Exekučného poriadku, či sú tu nedostatky uvedené v § 40 písm. a) alebo b) ZORK, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Ust. § 45 ZORK potom treba považovať za to zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho skúmanie.

26. Toto skúmanie je exekučný súd oprávnený vykonávať tak, ako keby tu žiadny rozhodcovský rozsudok nebol teda tak, ako by to mohol urobiť súd, keby sám rozhodoval o týchto otázkach. Tomuto záveru napokon prisvedčuje i doslovné znenie ust. § 35 ZORK, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov. Už z tejto formulácie je zrejmé, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku, čo je pochopiteľné i vzhľadom na to, že rozhodcovský súd je súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním. Je preto nezlučiteľné s povahou právneho štátu, aby boli súkromnoprávne orgány mocensky postavené plnohodnotne na roveň orgánov disponujúcich verejnou mocou (v tomto smere odvolací súd poukazuje na argumenty v návrhu na zjednotenie výkladu adresovanému občianskoprávnemu kolégiu Najvyššieho súdu SR z januára 2009 č. 34842/2009-10). Zákonodarca vo vyššie citovanom ust. § 44 ods. 2 veta tretia Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 zvýraznil zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie keď uviedol, že ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

27. Podľa Zákona o rozhodcovskom konaní ak bolo zistené, že povinný bol zaviazaný k plneniu, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, tak exekučný súd konanie zastaví a podľa Exekučného poriadku, ak súd zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne a až následne konanie zastaví. Zákonná úprava teda dáva exekučnému súdu právo preveriť a vecne posúdiť rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska, či plnenie uložené vo výrokovej časti rozsudku je dovolené a či zároveň nie je v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené posudzuje exekučný súd ako predbežnú otázku už predtým ako vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Neexistuje žiadny rozumný argument proti súdnemu prieskumu rozhodcovského rozsudku podľa § 45 ZORK už v štádiu rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia. Ak sú totiž v štádiu podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnené podmienky pre zastavenie exekúcie, tak potom by vyvstalo ako nelogické, aby exekučný súd napriek tomu vydal poverenie a až následne exekúciu zastavil. Rovnako nesprávnym by bol postup podľa ktorého by súd „vynechal“ rozhodnutie o žiadosti exekútora o udelenie poverenia a pristúpil priamo k zastaveniu exekučného konania podľa § 45 ZORK. Na druhej strane, aj po udelení poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie napriek existencii dôvodov na zastavenie exekučného konania, resp. na zamietnutie žiadosti o jej udelenie sa nezbavuje súd povinnosti zastaviť exekučné konanie aj v neskoršom štádiu konania. Súd totiž musí počas celej doby vykonávania exekúcie dbať na to, aby sa exekúcia vykonávala v súlade so zákonom.

28. Navyiac vyššie uvedený výklad príslušných ustanovení ZORK je i eurokonformný.

29. Podľa cit. čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“.

30. Európska komisia vo svojich pripomienkach uviedla, že „pokiaľ ide o zásadu efektivity, t.j. o požiadavku, aby vnútroštátne procesné predpisy neznemožnili alebo nesťažili nadmerne výkon práv uznaných právom Únie, zdá sa, že pokiaľ sa ust. § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní uplatňuje aj na prípady, keď požadované plnenie je v rozpore s právom Únie, povinnosť vnútroštátneho súdu zastaviť exekučné konanie bez návrhu (ex offa) predstavuje dostatočné zabezpečenie uplatnenia tejto zásady“ (bod 33 pripomienok EK vo veci C-76/10).

31. Súdny dvor v uznesení vo veci C-76/10 (bod 51) uviedol, že z uvedeného predovšetkým vyplýva, že „ak vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia, musí podľa vnútroštátnych procesných pravidiel aj bez návrhu preskúmať rozpor rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, musí takisto preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 uvedenej smernice hneď po tom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel (pozri v tomto zmysle rozsudky Pannon GSM, už citovaný, bod 32, ako aj Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 53)“.

32. Súdny dvor už v rade prípadov (napríklad vo veci C-240/98 až C-244/98 Océano Group Editorial a Salvat Editores, vo veci C-168/05 Mostaza Cláreo, vec C-243/08 Pannon GSM a vec C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones), uzavrel, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Vzhľadom na predmetné nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán, čl. 6 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako to vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica č. 93/13/EHS dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom resp. dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym vonkajším zásahom. Vo svetle týchto zásad Súdny dvor stanovil, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offa nekalú povahu zmluvnej podmienky. Smernica č. 93/13/EHS sa má teda vykladať v tom zmysle, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený

výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je povinný aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej medzi poskytovateľom úveru a spotrebiteľom. Ak súd rozhodne, že sankcia predstavuje nekalú zmluvnú podmienku, je jeho povinnosťou zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol touto podmienkou viazaný.

33. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uzatvára, že exekučný súd je oprávnený i povinný a to už v štádiu rozhodovania o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ale i neskôr ex offo - z úradnej povinnosti skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom a zároveň i príp. rozpor rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi a nekalú povahu tejto doložky.

34. Bolo preto dôvodným pristúpiť k preskúmaniu týchto otázok, pričom súd prvej inštancie správne sústredil prvoradú pozornosť na preskúmanie rozhodcovskej doložky.

35. Z obsahu spisu bolo zistené, že oprávnený ako veriteľ a povinný ako dlžník uzavreli dňa 15.6.2007 zmluvu o úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, obsahujúce v článku 17. rozhodcovskú doložku, podľa ktorej sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa Občianskeho súdneho poriadku. Zmluvné strany zároveň dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku rozhodcovskej doložky. To neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd.

36. Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. S účinnosťou od 25.11.2004 (do 30.06.2007), teda v čase uzavretia predmetnej zmluvy, citovaný zákon v § 23a definoval spotrebiteľské zmluvy ako zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

37. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. definoval spotrebiteľské zmluvy v ust. § 52 rozdielne v období od 1.4.2004 do 31.12.2007 a rozdielne v období od 1.1.2008. Ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka v znení v období od 1.4.2004 do 31.12.2007 zakotvovalo, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľom podľa ods. 2 cit. ust. je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 3 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

38. S účinnosťou od 1.1.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

39. Podľa znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v období od 1.4.2004 do 31.12.2007, teda v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere účastníkmi, zmluva o úvere, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku, pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka nespádala. Je ale nesporné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle cit. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v uvedenom znení, keďže ide o zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka a jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvárala vo viacerých prípadoch a je z nej zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky spotrebiteľskou zmluvou.

40. Keďže z ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodiť, že 5. hlava Občianskeho zákonníka sa vzťahuje len a výlučne na tie spotrebiteľské zmluvy ako sú definované v § 52 ods. 1, odvolací súd je toho názoru, že všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl.

Občianskeho zákonníka je nevyhnutné aplikovať i na spotrebiteľské zmluvy ako sú definované v cit. ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb.

41. Keďže oprávnený je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, oprávnený pri uzatvorení predmetnej zmluvy vystupoval v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Pretože povinný pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné ho v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení považovať za spotrebiteľa.

42. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah založený predmetnou zmluvou o úvere je nevyhnutné posudzovať podľa ustanovení § 52 a nasl. OZ, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou sú v danom prípade ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa.

43. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 1.1.2008, teda v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa („ďalej len neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia (ods. 2). V ods. 3 tohto ustanovenia zákonodarca demonštratívne vymenúva ustanovenia v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú neprijateľnými podmienkami. Podľa ods. 4 tohto ustanovenia neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

44. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (ods. 1). V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (ods. 2).

45. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán zo spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľná. Neprijateľnou sa stáva vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

46. Článok 1 písm. q) prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá ako správne argumentuje odvolateľ priamo nezaväzuje, ale predstavuje interpretačné pravidlo, za neprijateľnú zmluvnú podmienku odporúča aj „zmluvnú podmienku neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom, alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane“. Smernica ako právny akt orgánov Európskej únie na rozdiel od Nariadenia pritom nemá priamu právnu záväznosť, ale všeobecne sa vyžaduje, aby výklad vnútroštátneho práva bol eurokonformný, teda aby vykladal vnútroštátne normy vo svetle európskych smerníc, a to i v tom období, keď ich zásady neboli ešte do vnútroštátnych noriem inkorporované.

47. Súdny dvor EÚ v rozsudku z 27.6.2000 vo veci navrhovateľa Océano Grupo Editorial SA nariadil, že národný súd je povinný počas použitia ustanovení národného práva, ktoré sú skoršieho alebo neskoršieho dátumu než uvedená smernica (93/13/EHS o neprimeraných nečestných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách) interpretovať ich pokiaľ je to možné vo svetle presného znenia a účelu smernice. Požiadavka o výklad v zhode so smernicou žiada národný súd zvlášť podporiť výklad, ktorý by na jeho vlastný návrh nepovolil jurisdikciu naň delegovanú na základe neprimeranej, nečestnej podmienky.

48. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegovali. Ako veľakrát i v tomto prípade je rozhodcovská zmluva vyjadrená iba v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými zmluvnými podmienkami v zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je ale význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán, s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu tzv. formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces neuvedomuje. Predmetná rozhodcovská doložka, ktorá má založiť legitimitu pre exekučný titul znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte predtým podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami vo formulárovej zmluve ani nemal na výber. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam, teda aj rozhodcovskému konaniu.

49. Odvolací súd nespochybňuje právne stanovisko, že zákon nevyklučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľom dojednaná rozhodcovská doložka. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná a spotrebiteľ nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy vo všeobecných podmienkach ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť.

50. Kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok (viď. slovo „najmä“ v § 53 ods. 4 OZ). To znamená, že súdu nič nebráni judikovať neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa tzv. generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 OZ, a teda nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu uvedeného v Občianskom zákonníku. Nemožno napríklad vylúčiť, že súd so zreteľom na ostatné zmluvné podmienky (čl. 4 ods. 1 smernice) posúdi rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú bez ohľadu na jej znenie, teda že neobstojí žiadna rozhodcovská doložka a priestor pre rozhodcovské konanie bude len pri preukázateľnom individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy zo strany spotrebiteľa. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegovali.

51. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ v aktuálnom znení je potrebné vykladať tak, že rozhodcovskú doložku nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ nie je o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. O doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide teda aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ako je tomu v danom prípade, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia a to na vybraný rozhodcovský súd.

52. V obdobnej veci Ústavný súd SR v rozhodnutí IV.ÚS 55/2011 z 24.2.2011 zaujal stanovisko, že pokiaľ súd vyslovil názor, že rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, je neprijateľná a prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, resp. že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ za použitia ich výkladu v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS, tieto závery súdov nemožno považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušného ustanovenia ESP a k porušeniu základných práv sťažovateľa nedošlo.

53. Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie odvolací súd je toho názoru, že zmluvná podmienka dojednaná účastníkmi v podobe rozhodcovskej doložky, podľa ktorej právo výberu či prípadný budúci spor prejedná štátny alebo rozhodcovský súd je na žalobcoví, pričom v prípade realizovaného výberu rozhodcovského súdu dodávateľom núti spotrebiteľa sa tomuto výberu podrobiť a podriaďiť sa rozhodnutiu rozhodcovského súdu fakticky vybraného dodávateľom a zbavuje spotrebiteľa možnosti riešiť spor pred inak príslušným štátnym súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na ktorú musí súd v ktoromkoľvek štádiu konania z úradnej povinnosti (ex offa) prihliadať, pričom musí zabezpečiť, aby spotrebiteľ takouto neprijateľnou podmienkou nebol viazaný.

54. Je zrejmé, že rozhodcovská doložka dojednaná účastníkmi v zmluve o úvere je v priamom rozpore s cit. ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení. Keďže ale v čase uzavretia predmetnej zmluvy Občiansky zákonník citované ustanovenie, ktoré bolo zavedené až novelou účinnou od 1.1.2008 neobsahoval a v zmysle § 879j Občianskeho zákonníka vznik právnych vzťahov a nároky vzniknuté pred 1.1.2008 je potrebné posudzovať podľa doterajších predpisov, neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky odvolací súd vyslovil s použitím § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka za použitia jeho eurokonformného výkladu, s poukazom na vyššie uvedenú smernicu, závery Súdneho dvora EÚ i Ústavného súdu SR.

55. Keďže predmetná rozhodcovská doložka, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 je neplatná a keďže potom medzi zmluvnými stranami nebola platne uzavretá rozhodcovská zmluva v zmysle § 3 a nasledujúcich zák. č. 244/2002 Z.z., nebola ani založená právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý bol predložený ako exekučný titul je preto právne neúčinný nulitný, neschopný vyvolať právne následky - materiálne nevykonateľný. Exekučný titul je teda v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre zastavenie exekučného konania súdom aj bez návrhu v zmysle § 45 ods. 2 ZoRK podľa § 45 ods. 1 písm. b/, v spojení s § 40 ods. 1 písm. a/ analogicky. Rozhodcovský rozsudok bol totiž vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania, keďže absentuje platná rozhodcovská zmluva.

56. Obdobne NS SR v rozsudku 3Cdo 146/2011 uzavrel, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie za exekučný titul označil rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom, na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

57. Odvolací súd upriamuje pozornosť tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 21.03.2012, kde súd uzavrel, že oprávneniu súdom exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou nebránia ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2, § 40 ods. 1 písm. c). Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym). Tento princíp ale v spotrebiteľských veciach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere je konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

58. Vzhľadom na zásadu hospodárnosti civilného súdneho sporu, bolo potom už nadbytočným zaoberať sa ďalším obsahom zmluvy o úvere a prípadnou neprijateľnosťou ďalších zmluvných podmienok.

59. S poukazom na vyššie uvedené bolo dôvodným, aby súd prvej inštancie exekúciu s použitím § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 ZORK zastavil. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení exekúcie ako vecne správne, s použitím ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

60. Oprávnený svojim odvolaním napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, teda aj vo výroku o trovách exekúcie, pretože napadnuté rozhodnutie žiadal v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Hoci oprávnený v podanom odvolaní osobitné odvolacie dôvody proti výroku o trovách exekúcie neuvádzal, podaným odvolaním bol napadnutý aj výrok o trovách, pretože je to výrok závislý od výroku o zastavení exekúcie.

61. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov exekúcie však už nemohlo byť predmetom prieskumu odvolacieho súdu, pretože dňa 1. novembra 2013 nadobudla účinnosť novela Exekučného poriadku, z. č. 299/2013 Z. z., ktorá zrušila možnosť podať odvolanie proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57 Exekučného poriadku. Pretože predmetné rozhodnutie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, podľa prechodného ustanovenia § 243b ods. 3 Exekučného poriadku v spojení s § 374 ods. 4 veta tretia O.s.p., s účinnosťou od 1. novembra 2013, bol výrok o náhrade trov exekúcie v napadnutom uznesení zrušený, a preto je potrebné, aby v ďalšom konaní o náhrade trov exekúcie súd prvého stupňa znovu rozhodol.

62. Odvolací súd pritom nepovažoval za potrebné exekučné konanie prerušiť z dôvodu, že by vyhovel návrhu oprávneného a požiadal Súdny dvor ES o rozhodnutie o predbežnej otázke výkladu primárneho a sekundárneho únieového práva tak, ako to požadoval odvolateľ.

63. Podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP v znení účinnom v čase podania odvolania, súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

64. Podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP, súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

65. Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia je súd ako autoritatívny orgán rozhodujúci spory a iné právne veci povinný obligatórne prerušiť súdne konanie, ak rozhodol o tom, že požiada podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke. Konanie o predbežnej otázke podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej aj „ZFEÚ“) má povahu osobitného nesporného a medzitymneho konania, v ktorom Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, o výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady ES. Konanie o predbežnej otázke pred Súdnym dvorom je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože v tomto konaní Súdny dvor Európskej únie vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

66. Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ. Túto povinnosť však nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, či Civilného sporového poriadku totiž nevyplýva, že všeobecný súd musí na návrh účastníka prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie a rovnako predpokladom takéhoto procesného postupu nie je len samotná skutočnosť, že sa v konkrétnej veci aplikuje ustanovenie zákona Slovenskej republiky, do ktorého boli transportované únieové právne normy, alebo ak sa aplikuje ustanovenie únieového právneho predpisu. Dotknutý súd má iba možnosť položiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu normy práva Únie (fakultatívne konanie o predbežnej otázke), ak to považuje a potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná a to i bez ohľadu na to, či to účastníci konania vo veci samej navrhli alebo nie. Avšak súd proti rozhodnutiu ktorého už nie je možné podať opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je v zásade povinný položiť takúto otázku Súdnemu dvoru, ale s výnimkou prípadov, ak v danej oblasti už existuje judikatúra a prípadné nové

okolnosti nevyvolávajú skutočné pochybnosti o možnosti uplatniť túto judikatúru (*acte éclairé*), alebo ak sa správny spôsob výkladu dotknutého práva javí byť úplne jednoznačným (*acte clairé*). Takisto aj súd proti rozhodnutiam ktorého je prípustný opravný prostriedok (aj mimoriadny) môže sám rozhodnúť o správnom výklade práva Únie a použiť ho na ním zistený skutkový stav, najmä ak usudzuje, že judikatúra Súdneho dvora mu poskytuje dostatok informácií.

67. Ak však ide o otázku platnosti aktu Únie, vnútroštátny súd vždy musí položiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru, ak má pochybnosti o platnosti takéhoto aktu (obligatórne konanie o predbežnej otázke).

68. V zmysle záverov Európskeho súdneho dvora vo veci ESD-C-302/2004 Európsky súdny dvor nemá právomoc na zodpovedanie prejudiciálnej otázky vtedy, ak okolnosti skutkového stavu v merite veci predchádzajú vstupu k EÚ. Slovenská republika vstúpila do EÚ dňom 1.5.2004 a keďže k uzavretiu záväzkového vzťahu, z ktorého sa odvodzuje vymáhaný nárok, došlo po tomto dátume, z tohto hľadiska by bola daná právomoc ESD na zodpovedanie prejudiciálnej otázky v danej veci.

69. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva. Rozhodnutie o otázke hraníc aplikovateľnosti únieového práva (tiež o jeho výklade alebo o jeho platnosti), teda, musí mať bezprostredný súvis so sporom prejednávaným vnútroštátnym súdom v tom zmysle, že ho determinuje po stránke právnej. Zároveň prejudiciálna otázka nastolená Súdnemu dvoru EÚ nesmie byť zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu, jej potenciálne zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúci spor, a zároveň nesmie ísť o otázku akademickú v tom zmysle, že táto otázka nemá reálny základ v prejednávanom spore.

70. Prvou otázkou, ktorá mala byť podľa povinného Súdneho dvoru EÚ predložená, je otázka, či sa má ustanovenie písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov. Uvedenú otázku považuje odvolací súd za čisto akademickú, nemajúcu základ v prejednávanom spore, a teda nespôsobilú ovplyvniť jeho výsledok. Rozhodujúce súdy totiž nevyslovili právny názor o zákaze rozhodovať spory so spotrebiteľom v rozhodcovskom konaní *en bloc*, keď naopak bolo skúmané, či rozhodcovská doložka bola alebo nebola zo spotrebiteľom individuálne dojednaná. Potom dospeli k záveru, že keďže rozhodcovská doložka nebola so spotrebiteľom dojednaná individuálne a núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, je neprijateľnou, spotrebiteľa nezaväzujúcou podmienkou. K rovnakému záveru dospel i odvolací súd, ktorý navyše už vyššie výslovne uviedol, že nespochybňuje názor odvolateľa o tom, že zákon nevyklučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľkou dojednaná rozhodcovská doložka, teda že rozhodovanie spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní nie je vylúčené. Uvedený názor je v súlade s konštantnou rozhodovacou praxou i Najvyššieho súdu SR (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 a pod.). Z uvedených dôvodov je teda prvú otázku formulovanú odvolateľom potrebné posúdiť ako akademickú, nemajúcu základ v prejednávanom spore.

71. Druhou otázkou sa odvolateľ snažil získať odpoveď, či je možné ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje uzatvorenie presne formulovanej alternatívnej - nevýhradnej rozhodcovskej doložky, ktorú využíva vo všeobecných zmluvných dojednaniach oprávnený. Uvedená otázka však nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru exekučného súdu zásadná a prejednávaný spor po stránke právnej nedeterminuje. Smernica Rady 93/13/EHS totiž v článku 3 uvádza, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Logickým a gramatickým výkladom citovaného ustanovenia potom možno dôjsť k záveru, že Smernica v jednotlivých bodoch svojej prílohy len demonštratívne vymenúva niektoré podmienky v spotrebiteľských zmluvách, ktoré je potrebné považovať za nekalé. Základné predpoklady pre posudzovanie zmluvných podmienok sú však upravené priamo v článku 3 tejto Smernice, ktorý bol

transponovaný do právneho poriadku Slovenskej republiky novelou OZ zákonom č. 150/2004 Z.z. a nachádza svoje vyjadrenie v znení § 53 ods. 1 OZ. Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ príslušný súd dospeje k záveru, že daná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve nebola so spotrebiteľom dohodnutá individuálne a zároveň pôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa, bude ju považovať za neprijateľnú, a to bez ohľadu na to, či sa nachádza medzi výpočtom neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v prílohe k tejto Smernici, resp. v exemplifikatívnom výpočte neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v § 53 ods. 4 OZ. Preto aj v prípade, ak dojednanie rozhodcovskej doložky používanej oprávneným vo všeobecných podmienkach by nebolo neprijateľnou zmluvnou podmienkou priamo podľa písm. q) ods. 1 prílohy Smernice, nič to nemení na správnosti záveru exekučného súdu, že rozhodcovská doložka, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, pôsobí značnú nerovnováhu v neprospech práv spotrebiteľa, a teda je neprijateľnou, spotrebiteľa nezaväzujúcou podmienkou tak, ako na to už odvolací súd poukázal vo vyšších častiach tohto rozhodnutia. Preto aj druhá otázka formulovaná odvolateľom nie je pre rozhodnutie prejednávaneho sporu relevantnou, keď prejednávany spor po stránke právnej nepredurčuje. Zmyslom riešenia predbežnej otázky totiž nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii vnútroštátneho súdu, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, k čomu druhá otázka odvolateľa nesmeruje.

72. Treťou otázkou, ktorá mala byť podľa odvolateľa Súdnemu dvoru EÚ predložená, je otázka, či je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

73. Súdny dvor EÚ už vo veci Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL (C-168/05) a vo veci Océano Grupo Editorial a Salvat Editores (C-240/98 až C-244/98) uviedol, že systém ochrany zavedený Smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. Tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Možnosť súdu skúmať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevanie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Ďalej uviedol, že povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú Smernica zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom. Ešte ďalej išiel Súdny dvor EÚ v judikáte vo veci Pohotovosť (C-76/10), kde v súvislosti so skúmaním nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách rozhodol, že vnútroštátny súd má aj vo fáze výkonu rozhodnutia povinnosť (aj bez návrhu) posúdiť nekalú povahu podmienky obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere považovať za nekalú v zmysle článkov 3 a 4 Smernice a v prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvodit' všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom zabezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou. Už z citovaných judikátov Súdneho dvora EÚ je zrejmé, že ustálená judikatúra Súdneho dvora EÚ pripúšťa aj vo fáze výkonu rozhodnutia posudzovať nekalosť podmienok v spotrebiteľských zmluvách s tým, že v prípade, ak posudzujúci súd dospeje k záveru o nekalosti takejto podmienky, je povinný vyvodit' z uvedeného posúdenia všetky relevantné dôsledky, ktoré z toho vyplývajú z vnútroštátneho práva. Uvedeným následkom v zmysle práva Slovenskej republiky je zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku alebo zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, obe spočívajúce v tom, že pohľadávku veriteľa voči spotrebiteľovi nie je možné v danom exekučnom konaní vymôcť.

74. Na základe uvedeného možno dôjsť k záveru, že nie je dôvod mať pochybnosti o tom, že vnútroštátny súd vo všeobecnosti (za predpokladu, že postupuje zákonným spôsobom) môže svojím rozhodnutím zabrániť vymožitelnosti pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi, a uvedené zabránenie potom nie je v rozpore s článkom 17 Charty základných práv EÚ o ochrane vlastníckeho práva a ani v rozpore s

článkom 47 tejto Charty o práve na spravodlivý proces. Uvedené posúdenie bol odvolací súd spôsobilý uskutočniť sám, na základe už existujúcej konštantnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, bez potreby predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ, keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou *acte éclairé* ako aj s doktrínou *acte clairé*, ktoré stanovujú výnimky z povinnosti predkladania predbežných otázok Súdnemu dvoru EÚ.

75. Oprávnený tiež navrhol konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku prerušiť a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložiť prejudiciálnu otázku, či sa „má tvrdenie o tom, že sa od vnútroštátneho súdu nevyžaduje vylúčenie možnosti aplikovateľnosti niektorej neprijateľnej podmienky po tom, čo spotrebiteľ nedal najavo, že zamýšľa uplatniť jej neprijateľnosť, vykladať tak, že takáto podmienka sa aplikuje len vtedy, ak spotrebiteľ výslovne odporoval jej neaplikáciu, alebo aj tak, že takáto podmienka sa aplikuje aj vtedy, ak spotrebiteľ neoznámil súdu, že zamýšľa uplatniť jej neprijateľnosť po tom, čo mu súd oznámil, že posúdil podmienku ako možne neprijateľnú?“

76. Odvolací súd nepovažuje za potrebné predložiť takúto prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ, pretože vzhľadom na celú už vyššie uvedenú právnu argumentáciu má za to, že exekučný súd je oprávnený *ex offio* posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Navyše k naznačenej otázke sa už Súdny dvor EÚ vyjadril, a to dokonca vo veci týkajúcej sa oprávneného. Súdny dvor EÚ dňa 16.11.2010 vo veci C-76/2010 Pohotovosť s.r.o. proti Iveta Korčková uzavrel, že Smernica Rady 93/13/EHS ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia vydaného bez účasti spotrebiteľa, povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere so spotrebiteľom, ak tento súd má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave a podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže uvedený súd vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. V predmetnej veci je nesporné, že rozhodcovské konanie prebehlo bez účasti dlžníka, preto v zmysle citovaného záveru Súdneho dvora EÚ exekučný súd bol oprávnený posudzovať aj bez návrhu nekalú povahu zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o úvere. Navyše otázka, pre ktorú žiada oprávnený konanie prerušiť a predložiť ju Súdnemu dvoru EÚ je formulovaná všeobecne, bez vzťahu k prejednávanej veci a bez poukazu na konkrétne ustanovenie zmluvy, ktoré má byť predmetom výkladu Súdneho dvora EÚ.

77. Na základe uvedeného, nakoľko odvolací súd nedospel k záveru, že by v prejednávanom prípade existovala potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

78. Rovnako odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie predmetného konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) OSP, aktuálne § 162 ods. 1 písm. b) CSP s tým, že by mal podať Ústavnému súdu SR návrh na konanie o súlade § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a to pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok.

79. V zmysle § 109 ods. 1 písm. b) veta druhá OSP súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh Ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

80. V zmysle § 162 ods. 1 písm. b) CSP, súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania,.

81. V zmysle § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku v znení účinnom do 17.1.2013 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d).

82. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

83. Cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 17.1.2013 zakladá zodpovednosť exekučného súdu za vykonanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležiteho preskúmania jednak exekučného titulu, jednak žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie a to z hľadiska ich súladu so zákonom - teda zákonmi všeobecne a to práve za účelom ochrany práv na exekúcii zúčastnených osôb a to zo strany nezávislého a nestranného súdu. V zverení takejto právomoci súdu odvolací súd nevidí žiaden rozpor alebo nesúlad § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku v znení účinnom do 17.1.2013 s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR. Opätovné preskúmanie prípustnosti exekúcie, proti čomu odvolateľ namieta, pritom umožňuje nielen § 44 ods. 2, ale i ust. § 57 ods. 1 písm. g) v spojení s § 58 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 17.1.2013. Keďže odvolací súd nedospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis (v danom prípade konkrétne § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku), ktorý sa týka danej veci, je v rozpore s Ústavou, neboli ani splnené podmienky, aby konanie podľa návrhu oprávneného v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) OSP, resp. podľa aktuálne platného § 162 ods. 1 písm. b) CSP prerušil a postúpil Ústavnému súdu návrh na zaujatie stanoviska. Súd preto i tento návrh oprávneného na prerušenie daného konania zamietol.

84. V závere odvolací súd považuje za potrebné prisvedčiť argumentácii odvolateľa, že preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo pre účastníkov po tom, ako súd už predtým vydal poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie prekvapivé a že nemali reálnu možnosť argumentovať vo vzťahu k tomuto pripravovanému rozhodnutiu súdu. Zásada kontradiktórnosti občianskeho súdneho procesu pritom vyžaduje, aby súd ktorý v rámci preskúmania ex offo konštatoval nekalú povahu zmluvnej podmienky, informoval účastníkov konania v spore a vyzval ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom stanoveným v Občianskom súdnom poriadku, resp. v Civilnom sporovom poriadku. Hoci ale súd prvej inštancie tieto práva účastníkov svojím postupom porušil, táto vada konania nemala napokon za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 212 ods. 3 OSP, resp. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a preto na ňu odvolací súd neprihliadol. Tým, že oprávnený podal vo veci rozsiahle odvolanie, v ktorom predostrel širokú argumentáciu, s ktorou sa odvolací súd vyššie vysporiadal, bolo napokon tomuto právu účastníka konania urobené zadost'. Navyše súd prvej inštancie závery obsiahnuté v preskúmanom uznesení vyvodil iba z tých listinných dôkazov, ktoré sú obsiahnuté v exekučnom spise a s ktorými mal oprávnený možnosť sa oboznámiť.

85. K odňatiu možnosti oprávneného konať pred exekučným súdom nedošlo ani tým, že exekučný súd nevytýčil vo veci pojednávanie, pretože v čase rozhodovania tohto súdu, mal exekučný súd len možnosť, nie povinnosť nariadiť pojednávanie, a to len vtedy, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci. Pokiaľ jediným dôkazom pre posúdenie spôsobilosti rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom z hľadiska platnosti či neplatnosti rozhodcovskej doložky bola listina obsahujúca túto doložku (úverová zmluva a jej všeobecné podmienky), nebolo potrebné na vykonanie tohto dôkazu nariadiť pojednávanie. Tento záver možno vyvodiť zo samotnej povahy exekučného konania, ktoré nie je v zásade konaním sporovým, a tiež zo skutočnosti, že posúdenie platnosti písomnej rozhodcovskej doložky bolo právnou otázkou. Nariadenie pojednávania len z dôvodu, aby mohol byť vykonaný dôkaz listinou jej prečítaním alebo oznámením obsahu by za týchto okolností, ako aj s prihliadnutím na možnosť odvolacieho konania, bolo zbytočné a odporovalo zásade hospodárnosti konania.

86. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach ústavných sťažností oprávneného, sp. zn. III. ÚS 378/2013, sp. zn. III. ÚS 379/2013 a sp. zn. I. ÚS 533/2013, v ktorých Ústavný súd opakovane konštatoval, že "pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a uznesení postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovaných prípadoch v konaní na oboch stupňoch). Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu, bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom. Na základe uvedeného preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu a jeho uzneseniami bol v daných veciach princíp kontradiktórnosti súdneho konania, ktorý je obsahom práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty dodržaný, čím k porušeniu označených práv dôjsť nemohlo."

87. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému povinnému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP, použitých s odkazom na § 9a ods. 1 Exekučného poriadku), o ktorom nároku v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

88. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade úspešný povinný bol v odvolacom konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

89. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

90. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania oprávneného - povinného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

91. Odvolací súd s poukazom na uvedenú argumentáciu potom rozhodol tak, že povinnému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

92. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).